

FIȘA DISCIPLINEI

ETICĂ

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea "Babeș-Bolyai"
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Departamentul de Istorie în limba maghiară
1.4. Domeniul de studii	Filosofie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Filosofie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Etică				Codul disciplinei	HLM2201
2.2. Titularul activităților de curs		Conf. univ. dr. Ungvári Zrínyi Imre					
2.3. Titularul activităților de seminar		dr. Soós Amália					
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					24
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					12
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat (consiliere profesională)					10
Examinări					4
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				70	
3.8. Total ore pe semestru				126	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu sunt
4.2. de competențe	Nu sunt

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• Sală cu proiector multimedia, ecran de proiecție, tablă
5.2. de desfășurare a seminarului/	• Sală cu proiector multimedia, ecran de proiecție, tablă

laboratorului	
---------------	--

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	• C1 Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: presupoziii, principii, valori, etici, modalități de gândire și practici. • C2 Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură. • C3 Identificarea prin gândire critică (analiză și evaluare logice) a punctelor tari și slabe ale unor soluții, concluzii sau abordări alternative de probleme. • C4 Evidențierea cauzelor, principiilor și semnificațiilor acțiunilor, experienței și existenței umane. • C5 Producerea/proiectarea și comunicarea de idei/cunoștințe filosofice. • C6 Mediarea interumană și interculturală prin identificarea, analiza și soluționarea unor probleme interumane și interculturale
Competențe transversale	• CT1 Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente. • CT2 Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice. • CT3 Autoevaluarea nevoii de formare profesională în scopul dezvoltării autonomiei personale, al inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Problematizarea și operaționalizarea conceptelor cheie pentru soluționarea unor probleme etice
7.2 Obiectivele specifice	• Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații morale

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Latura morală a conviețuirii sociale	Prelegere, discuții	Se va acorda atenție explicațiilor și exemplificării
2. Viziunea etică. Bazele filosofice ale comportamentului moral	Prelegere, discuții	Se va acorda atenție explicațiilor și exemplificării
3. Etica și celelalte discipline normative	Prelegere, discuții	Se va acorda atenție explicațiilor și exemplificării
4. Fundamentele acțiunii și a îndrumării vieții	Prelegere, discuții	Se va acorda atenție explicațiilor și exemplificării
5. Etica virtuții. Caracter, menire și unitatea vieții	Prelegere, discuții	Se va acorda atenție explicațiilor și exemplificării
6. Etica utilitaristă. Cea mai mare fericire a celor în cauză	Prelegere, discuții	Se va acorda atenție explicațiilor și exemplificării
7. Etica normativă. Autonomie și urmarea imperativelor	Prelegere, discuții	Se va acorda atenție explicațiilor și exemplificării
8. Etica valorii. Conexinile conținuturilor	Prelegere, discuții	Se va acorda atenție

valorice semnificante		explicațiilor și exemplificării
9. Etica personalității. Etosul autoafirmării	Prelegere, discuții	Se va acorda atenție explicațiilor și exemplificării
10. Etica comunicativă. Posibilitatea bunei înțelegeri și a colaborării	Prelegere, discuții	Se va acorda atenție explicațiilor și exemplificării
11. Complexitatea factorilor determinanți al itinerarului moral	Prelegere, discuții	Se va acorda atenție explicațiilor și exemplificării
12. Pluralitate și relativism	Prelegere, discuții	Se va acorda atenție explicațiilor și exemplificării
13. Aspecte ale vieții individuale ca elemente definitorii ale unor concepțiile etice	Prelegere, discuții	Se va acorda atenție explicațiilor și exemplificării
14. Complementaritatea conceptelor etice	Prelegere, discuții	Se va acorda atenție explicațiilor și exemplificării

Bibliografie

1. Arisztotelész: Nikomakhoszi etika [Etica nicomahică], Európa, Budapest, 1987;
2. Habermas, Jürgen: A kommunikativ etika [Etica comunicativă], Új mandátum, Budapest, 2001.
3. Heller Ágnes: Általános etika [Etica generală], Cserépfalvi, Budapest, 1994.
4. Heller Ágnes: Személyiségetika [Etica personalității], Osiris, Budapest, 1999.
5. Kant, Immanuel: Az erkölcsök metafizikájának alapvetése [Fundamentele metafizicii moravurilor], In: Kant, I.: Az erkölcsök metafizikájának alapvetése [Fundamentele metafizicii moravurilor], A gyakorlati ész kritikája [Critica rațiunii practice], Az erkölcsök metafizikája [Metafizica moravurilor], Gondolat, Budapest, 1991.
6. MacIntyre, Alasdair: Az erény nyomában [Tratat de morală. După virtute], Osiris, Budapest, 1999.
7. Mill, J. S.: Haszonelvűség [Utilitarism], In: Mill J. S.: A szabadságról. Haszonelvűség [Despre libertate. Utilitarism], Magyar Helikon, Budapest, 1980.
8. Platón: Az állam [Statul], Gondolat, Budapest, 1989.
9. Scheler, Max: A formalizmus az etikában és a materiális értéketika [Formalismul în etică și etica materială a valorilor], Gondolat, Budapest, 1979.
10. Ungvári-Zrínyi Imre, Bevezetés az etikába [Introducere în etică], Editura Didactică și Pedagogică, București, 2006.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Heller Á.: Általános etika [Etica generală]	Analiză de text, discuții	Se va acorda atenție problematizărilor
Habermas, Jürgen: A gyakorlati ész pragmatikai, etikai és morális használatáról. [Despre utilizarea etică, pragmatică și morlă a rațiunii practice]	Analiză de text, discuții	
Michael Oakeshott: Bábel tornya [Turnul Babel]	Analiză de text, discuții	
Arisztotelész: Nikomakhoszi etika [Etica nicomahică]	Analiză de text, discuții	
Augustinus, Aurelianus: Vallomások [Confesiuni]	Analiză de text, discuții	
MacIntyre, Alasdair: Az erény nyomában [Tratat de morală. După virtute]	Analiză de text, discuții	
Mill, John Stuart: Haszonelvűség [Utilitarismul]	Analiză de text, discuții	
Kant, Immanuel.: Az erkölcsök metafizikájának alapvetése [Fundamentele metafizicii moravurilor]	Analiză de text, discuții	
Rawls, John: Az igazságosság elmélete [O teorie a dreptății]	Analiză de text, discuții	
Scheler, Max: A formalizmus az etikában és a materiális értéketika [Formalismul în etică]	Analiză de text, discuții	

și etica materială a valorilor]		
Kekes, John: Az értékek sokfélesége és feltételelessége [Pluralitate și condiționalitatea valorilor]	Analiză de text, discuții	
Kierkegaard, Sören: Vagy-vagy [Aut-aut]	Analiză de text, discuții	
Habermas, Jürgen: A kommunikativ etika [Conștiință morală și acțiune comunicativă]	Analiză de text, discuții	
Asemănări și deosebiri în argumentațiile etice	Analiză de text, discuții	
Bibliografie Arisztotelész: Nikomakhoszi etika [Etica nicomahică], Európa, Budapest, 1987. Platón: Az állam [Statul], Gondolat, Budapest, 1989. Augustinus, Aurelianus: Vallomások [Confesiuni], Gondolat, Budapest, 1987. Habermas, Jürgen: A gyakorlati ész pragmatikai, etikai és morális használatáról. [Despre utilizarea etică, pragmatică și morlă a rațiunii practice]; Feljegyzések a diszkurzusetika megalapozásának programjához [Etica discursului – note pentru un program de întemeiere], In: Habermas, J.: A kommunikativ etika [Etica comunicativă In I. rom: Conștiință morală și acțiune comunicativă], Új mandátum, Budapest, 2001., 122-168.; 218-229; Kant, Immanuel.: Az erkölcsök metafizikájának alapvetése [Fundamentele metafizicii moravurilor], In: Kant, I.: Az erkölcsök metafizikájának alapvetése [Fundamentele metafizicii moravurilor], A gyakorlati ész kritikája [Critica rațiunii practice], Az erkölcsök metafizikája [Metafizica moravurilor], Gondolat, Budapest, 1991., 13 - 104. Kekes, John: The Morality of Pluralism, Princeton University Press, 1993; [Pluralitate și condiționalitatea valorilor, In: Ungvári Z. I. (ed.): Értékelméleti szöveggyűjtemény /Culegere de texte de axiologie/, UBB, 1999., 161-177. Kierkegaard, Sören: Az esztétikai, az etikai és a vallási stádium közötti különbség [Diferențe între stadiul estetic, moral și religios la Kierkegaard] In: Kierkegaard, Sören: Vagy-vagy [Sau-Sau]. Budapest, Gondolat, 1978., 850-916. MacIntyre, Alasdair: Az erények, az emberi élet egysége és a hagyomány fogalma [Virtuțiile, unitatea vieții și conceptul de tradiție], In: MacIntyre, Alasdair: Az erény nyomában [Tratat de morală. După virtute], Osiris, Bp., 1999, cap. XV., 274-302. Mill, John Stuart: Haszonelvűség [Utilitarismul], In: J.S.M.: A szabadságról. Haszonelvűség [Despre libertate. Utilitarismul], Magyar Helikon, Budapest, 1980., 229-354. Oakeshott, Michael: Bábel tornya [Turnul Babel], Café Babel, 1996/3., 91-102. Rawls, John: Az igazságosság elmélete [O teorie a dreptății], Osiris, Budapest, 1997., pp. 21-78., 396-461., 528-564. Scheler, Max: A formalizmus az etikában és a materiális értéketika [Formalismul în etică și etica materială a valorilor], Gondolat, Budapest, 1979, Capitoilele: Az erkölcsi értékek úgynevezett lelkiismereti szubjektivitása [Așa zisa subiectivitate a conștiinței valorilor morale]; Az érzelmi élet rétegződése [Stratificarea vieții sentimentale], 484-522., Az erkölcsi személy lényege [Esența persoanei morale], Személy és individuum [Persoană și individ], 713-740; A tiszta értéksszemélytípusok rangsorának eszméje [Ideea ierarhiei persoanelor-valoare pure], 870.-888.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Cursul și temele discutate în cadrul său există în programele de studii a universităților și facultăților de profil din România și din întreaga lume, de ex.: Universitatea din București, Facultatea de Filosofie, Studii de licență, Planul de învățământ (<http://www.filosofie.unibuc.ro/plan>),
- University of Oxford, Faculty of Philosophy, Course Descriptions (http://www.philosophy.ox.ac.uk/undergraduate/course_descriptions),
- Princeton University Department of Philosophy, Course Descriptions: Systematic Ethics, Normative Ethics (<http://philosophy.princeton.edu/graduate-course-offerings.html>)
- Temele discutate constituie puncte de plecare al consilierii etice oferite de firme de consultanță firmelor și ONG-urilor în cadrul celor mai cunoscute programe de training instituțional vezi de exemplu Smart Solutions & Support s.r.l., Romania. (<http://www.omnisolutions.ro/ro/?smart->

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Prezența obligatorie a studentului la 70% din cursuri, adică la 9 din cele 14 cursuri Studentul trebuie să aibă notă de trecere (5) atât la curs (examen scris) cât și la seminar (analiza a 3 texte) ca să promoveze disciplina. În cadrul evaluării: - problemele identificate corect - abordarea conținutului cu respectarea cadrului conceptual și metodologic - tentativa de copiere sau fraudă se notează cu: 1 - necunoașterea subiectelor se notează cu: 4	Examen scris	Nota finală se compune din două componente: 1. nota de la examenul scris (70%) 2. nota de la seminar (30%),
10.5 Seminar/laborator	- tema identificată corect - abordarea conținutului cu respectarea cadrului conceptual și metodologic	- prezență - participarea la discuții - prezentarea (analiza) a trei texte din tematica seminarilor	30%
10.6 Standard minim de performanță			
a. Studentul are o viziune de ansamblu asupra eticii și a problemelor sale fundamentale b. Studentul cunoaște și este capabil să explice cu ajutorul unor termeni tehnici legătura dintre problemele etice și cele ale comportamentului individual într-un domeniu relevant conform opțiunii sale. c. Studentul este capabil să facă o prezentare coerentă a cel puțin trei texte legate de tematica cursului.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)¹

Data completării:
15.09.2025

Semnătura titularului de curs
Conf. dr. Ungvári Zrínyi Imre

Semnătura titularului de seminar
dr. Soós Amália

Data avizării în departament:
20.09.2025.

Semnătura șefului de catedră:
Conf. Univ. Dr. Nagy Róbert

¹ Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică."